

***Rail Baltica* projekta īstenošanas likums**

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likuma mērķis

- (1) Šā likuma mērķis ir nodrošināt nacionālo interešu objekta — Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras Rail Baltica un ar to saistīto būvju uzbūvēšanas Latvijas Republikas teritorijas ietvaros (turpmāk — Rail Baltica projekts) sekmīgu un savlaicīgu īstenošanu atbilstoši Rail Baltica projekta īstenošanas tvērumam un ieviešanas struktūrai.
- (2) Rail Baltica projekta īstenošana šā likuma izpratnē ir darbību kopums, kas ietver nekustamo īpašumu atsavināšanu un dzelzceļa infrastruktūras un ar to saistītās infrastruktūras būvju projektēšanu, priekšizpētes darbus, būvdarbiem nepieciešamos sagatavošanas darbus un būvdarbus, dzelzceļa apakšsistēmu pieņemšanu ekspluatācijā. Rail Baltica projekta īstenošanas teritorija ir attēlota Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas tīmekļvietnē www.tapis.gov.lv.

2. pants. Rail Baltica projekta mērķis

- (1) Rail Baltica projekta mērķis ir Eiropas Savienības vienotajā dzelzceļa sistēmā integrētas, ilgtspējīgas, mūsdienīgas un multimodālas dzelzceļa infrastruktūras un ar to saistīto būvju attīstība Baltijas jūras reģionā, veidojot Latviju par vienu no reģiona nozīmīgākajiem transporta mezgliem un loģistikas uzņēmējdarbības attīstības centriem, vienlaikus veicinot militāro mobilitāti un stiprinot Eiropas militārās aizsardzības spējas. Jauns, starptautisks un ar nozīmīgiem loģistikas mezgliem, kā arī industriālas, reģionālas un stratēģiskas nozīmes objektiem savienots dzelzceļa koridors veicinās Latvijas ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, stiprinot konkurētspēju, ilgtspējīgas sociālās tirgus ekonomikas attīstību, kā arī kravu un iedzīvotāju mobilitāti.

3. pants. Rail Baltica projekta tvērums Latvijā un ieviešanas struktūra

- (1) Rail Baltica projekts Latvijā tiek īstenots divos posmos ar mērķi:
 - 1) pirmajā posmā līdz 2030. gada 31. decembrim nodrošināt funkcionālu Eiropas sliežu platuma pārrobežu dzelzceļa infrastruktūras Latvijas posma savienojumu ar Igaunijas Republiku un Lietuvas Republiku nodrošinot savienojumu ar Rīgu;
 - 2) otrajā posmā pēc 2031. gada 1. janvāra nodrošināt atlikušā Rail Baltica projekta tvēruma Latvijas teritorijā īstenošanu.

4. pants. Rail Baltica projekta finansējums

- (1) Rail Baltica projekta īstenošanu finansē no:
 - 1) Eiropas Savienības finanšu instrumentiem;
 - 2) valsts budžeta līdzekļiem.
- (2) Rail Baltica projekta īstenošanu papildu var finansēt no:
 - 1) finanšu institūciju aizdevumiem;
 - 2) pašvaldību budžetu līdzekļiem;
 - 3) valsts kapitālsabiedrību peļņas;
 - 4) alternatīvajiem finansēšanas avotiem;
 - 5) ziedojumiem un dāvinājumiem;
 - 6) citiem finansēšanas avotiem.
- (3) Rail Baltica projekta īstenošanai paredzētos līdzekļus nevar izlietot citiem mērķiem.

- (4) Valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrības Rail Baltica īstenošanas rezultātā nepieciešamos saistītās infrastruktūras objektus projektē un izbūvē par saviem līdzekļiem, ievērojot Rail Baltica īstenošanā iesaistīto institūciju norādījumus, noteiktos termiņus un darbu izpildes secību.

II nodaļa Institūciju kompetence

5. pants. Ministru kabineta kompetence

(1) Ministru kabinets:

- 1) apstiprina Rail Baltica projekta tvērumu, tā sadalījumu Rail Baltica pirmajā un otrajā īstenošanas posmā, otrā īstenošanas posma termiņus un izmaiņas tā ieviešanas struktūrā;
 - 2) apstiprina Rail Baltica projekta ieviešanai nepieciešamo finanšu līdzekļu piešķiršanu un aizņemšanos;
 - 3) veic projekta starpnozaru politisko uzraudzību un pieņem Rail Baltica projekta Latvijas posmam stratēģiski nozīmīgus lēmumus vai lēmumus, kas skar Latvijas Republikas nacionālās intereses Rail Baltica projektā.
- (2) Rail Baltica projekta starpnozaru jautājumu koordināciju Ministru kabineta noteiktās kompetences ietvaros veic Ministru kabineta ar Rail Baltica projekta īstenošanu saistīto starpnozaru jautājumu risināšanas Tematiskā komiteja.

6. pants. Rail Baltica projekta ieviesēj institūciju kompetence Latvijā

- (1) Satiksmes ministrija veido transporta nozares politiku Rail Baltica projekta ieviešanai, nodrošinot stabilu dzelzceļa transporta nozares attīstību un tās mērķu sasniegšanu, tostarp, nodrošinot tās kompetencē esošo Latvijas starptautisko saistību izpildi. Satiksmes ministrija Ministru kabineta noteiktajā kārtībā koordinē Rail Baltica projekta īstenošanu līdz projekta realizācijai un nodošanai ekspluatācijā, noslēdzot deleģēšanas līgumu ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „EIROPAS DZELZCEĻA LĪNIJAS” un pilnvarojot RB Rail AS, deleģējot tām organizēt infrastruktūras izveidi.
- (2) Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „EIROPAS DZELZCEĻA LĪNIJAS” veic Ministru kabineta noteiktās funkcijas, ņemot vērā Satiksmes ministrijas deleģējumu, tas ir, primāri īsteno Eiropas sliežu platuma valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras Rail Baltica un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības pārraudzību un RB Rail AS akcionāra funkciju.
- (3) RB Rail AS atbilstoši kompetencei, nepārsniedzot Satiksmes ministrijas pilnvarojuma apmēru, veic Rail Baltica projekta koordinatora funkciju, līdz Rail Baltica projekta pabeigšanai un pilnas tehniskās funkcionalitātes sasniegšanai primāri nodrošinot Rail Baltica projekta pamatprasmes projektēšanas, operacionālo risku vadības un centralizēto un vairāku pasūtītāju kopējo iepirkumu organizēšanu, kā arī pilda starptautiskajos līgumos, starpresoru līgumos un pasūtītāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju savstarpējos līgumos noteiktās funkcijas.
- (4) Projekta ieviesēj institūcijas vienu reizi gadā informē Saeimu un divas reizes gadā – Ministru kabinetu - par projekta ieviešanas progresu.

7. pants. Rail Baltica projekta pārvaldība Latvijā

- (1) Centralizētu Rail Baltica projekta Latvijas posma stratēģisko un operacionālo vadību veic Satiksmes ministrijas izveidota Vadības grupa.
- (2) Vadības grupas pastāvīgie locekļi ir Satiksmes ministrijas, RB Rail AS un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „EIROPAS DZELZCEĻA LĪNIJAS” pārstāvji. Vadības grupas darbā var tikt iesaistīti citu institūciju pārstāvji. Finanšu ministrijas pārstāvji piedalās Vadības grupā jautājumu, kas skar Rail Baltica projekta finansējumu, izskatīšanā.

8. pants. Rail Baltica publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldība

- (1) Rail Baltica publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības modelis integrē Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru (1435 mm) un nodrošina tās sinerģiju ar Latvijas Republikas 1520 milimetru sliežu ceļa platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, attīstot vienu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju.
- (2) Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras (1435 mm) pārvaldītāja kompetenci Latvijā īsteno valstij piederoša kapitālsabiedrība, kurai nepastāv Dzelzceļa likumā noteiktie ierobežojumi veikt infrastruktūras pārvaldītāja būtiskās funkcijas.
- (3) Rail Baltica publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības modelis ir neatkarīgs no pārvaldātajiem, un pēc iespējas nodrošina vienotu ar pārējām Baltijas valstīm pieeju Rail Baltica publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai visās Baltijas valstīs.

III nodaļa

Būvdarbiem nepieciešamie priekšizpētes, sagatavošanās darbi un būvdarbi

(4) pants. Tehniskajos vai īpašajos noteikumos neietveramās prasības

- (1) Rail Baltica projekta īstenošanai izsniedzamajos tehniskajos vai īpašajos noteikumos neietver prasības par tādu būvju vai to daļu būvniecību, kuru būvniecības pienākums Rail Baltica projekta īstenošanas ietvaros neizriet no normatīvajiem aktiem un kuras neatbilst Rail Baltica projekta īstenošanai izmantojamā finansējuma attiecināmības noteikumiem, tostarp Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta attiecināmības noteikumiem, kā arī prasības par saskaņojumu veikšanu ar trešajām personām.
- (2) Šis pants neattiecas uz Valsts vides dienesta izdotajiem tehniskajiem noteikumiem.

10. pants. Rīcība ar valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā esošiem pieminekļiem

- (1) Ja Rail Baltica projekta īstenošanas teritorijā atrodas kultūras piemineklis vai tā aizsardzības zona, Satiksmes ministrija vai tās pilnvarota persona nodrošina, ka attiecīgajā teritorijā tiek veikta kultūrvēsturisko vērtību apzināšana, izpēte, kultūras pieminekļa fiksācija un būvniecības ietekmes uz kultūras pieminekli novērtējums. Attiecīgo dokumentāciju un objektīvi argumentētu pamatojumu kultūras pieminekļa izslēgšanai no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta Satiksmes ministrija vai tās pilnvarota persona iesniedz Nacionālajai kultūras mantojuma pārvaldei.
- (2) Lēmumu par kultūras pieminekļa izslēgšanu no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta pēc Satiksmes ministrijas ierosinājuma pieņem Ministru kabinets, noskaidrojot Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes viedokli un vietējas nozīmes kultūras pieminekļa gadījumā konsultējoties ar pašvaldību, kuras teritorijā attiecīgais piemineklis atrodas.
- (3) Ministru kabinets izslēdz kultūras pieminekli no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta, ja izpildās visi šādi kritēriji:
 - 1) īstenojot samērīgus pasākumus dzelzceļa infrastruktūras izvietojumam, nav iespējams savienot kultūras pieminekļa pastāvēšanu ar Rail Baltica dzelzceļa infrastruktūras izveidi;
 - 2) kultūras pieminekli nav iespējams vai nav lietderīgi pārvietot uz citu vietu vai vismaz daļēji saglabāt.
- (4) Ja pieņemts lēmums par kultūras pieminekļa izslēgšanu no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde izdod nosacījumus kultūras pieminekļa izpētei, fiksācijai, pārvietošanai vai kultūras pieminekļa vērtīgāko daļu vai fragmentu demontāžai un saglabāšanai.

11. pants. Rīcība ar Rail Baltica projekta īstenošanas teritorijā esošiem aizsargājamiem kokiem

Ja *Rail Baltica* projekta īstenošanas teritorijā atrodas aizsargājams koks, aizsargājamā dendroloģiskajā stādījumā augošs koks vai aizsargājamā alejā augošs koks (turpmāk visi kopā — aizsargājams koks), to var nocirst, ja izpildās visi šādi kritēriji:

- 1) aizsargājamā koka pastāvēšanu nav iespējams savienot ar *Rail Baltica* dzelzceļa infrastruktūras izveidi;
- 2) saņemts pozitīvs kokkopja (arborista) rakstveida atzinums, ja šāda atzinuma nepieciešamību noteikusi Dabas aizsardzības pārvalde;
- 3) saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstveida atļauja.

12. pants. Maksimālais būvdarbu veikšanas ilgums

(1) Maksimālais būvdarbu veikšanas ilgums (no dienas, kad būvatļaujā vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par visu tajā ietvērto būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi, līdz būves nodošanai ekspluatācijā) *Rail Baltica* projekta ietvaros būvējamām būvēm, kurām veikts paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums, ir astoņi gadi.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto termiņu iespējams pagarināt atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kādā var pagarināt maksimālo būvdarbu veikšanas termiņu attiecīgās kategorijas būvei.

13. pants. Topogrāfiskā plāna derīguma termiņš

Rail Baltica projekta ietvaros izbūvējamās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras un ar tās būvniecību saistīto būvju projektēšanai sagatavotā topogrāfiskā plāna derīguma termiņš ir četri gadi, skaitot no datuma, kad tas reģistrēts vietējās pašvaldības datubāzē.

14. pants. Rīcība ar bezmantinieku mantu un bezīpašnieka lietām

(1) Ja *Rail Baltica* projekta īstenošanai nepieciešams tāds nekustamais īpašums, kura īpašnieks ir miris, Satiksmes ministrijai ir tiesības Notariāta likumā noteiktajā kārtībā un atbilstoši noteikumiem par mantojuma lietu vešanas kārtību lūgt izsludināt mantojuma atklāšanos.

(2) *Rail Baltica* projekta īstenošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu, ja tas atzīts par bezmantinieku mantu, uz kuru ir pieteikti kreditoru prasījumi vai pretenzijas, taču normatīvajos aktos paredzētos gadījumos zvērināts tiesu izpildītājs neturpina atsavināšanu, zvērināts tiesu izpildītājs nodod Satiksmes ministrijas valdījumā.

(3) Ja *Rail Baltica* projekta īstenošanai nepieciešamais nekustamais īpašums ir atzīts par bezīpašnieka lietu vai tādu bezmantinieku mantu, uz kuru nav pieteikti kreditoru prasījumi vai pretenzijas, zvērināts notārs pēc akta par mantojuma lietas izbeigšanu taisīšanas notariālo aktu grāmatas izrakstu nosūta Valsts ieņēmumu dienestam, kas bezīpašnieka lietu vai bezmantinieku mantu nodod Satiksmes ministrijas vai Zemkopības ministrijas valdījumā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

15. pants. Rīcība ar rezerves zemes fonda zemi

Valstij piekrīt un, pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu, zemesgrāmatā uz valsts vārda Satiksmes ministrijas personā tiek ierakstīta tāda neapbūvēta rezerves zemes fondā ieskaitīta un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantota zeme, kas ir nepieciešama *Rail Baltica* projekta īstenošanai.

16. pants. Kompensācija nekustamā īpašuma atsavināšanas gadījumā

Rezerves zemes fondā ieskaitīto zemi var izmantot arī kā atlīdzības kompensāciju par *Rail Baltica* projekta īstenošanai nepieciešamā privātpersonas nekustamā īpašuma atsavināšanu.

17. pants. Servitūta nodibināšana un tā paziņošanas kārtība

(1) Par labu valstij Satiksmes ministrijas personā uz šā likuma pamata tiek nodibināts servitūts uz citām personām piederošo nekustamo īpašumu, ja tas atrodas Rail Baltica projekta īstenošanas teritorijā un nepieciešams priekšizpētes darbu veikšanai. Servitūts tiek nodibināts līdz brīdim, kad Satiksmes ministrija vai tās pilnvarotā persona paziņo, ka citas personas īpašums vairs nav nepieciešams priekšizpētes darbu veikšanai, un tas tiek nodots atpakaļ īpašniekam. Satiksmes ministrija vai tās pilnvarotā persona informē nekustamā īpašuma īpašnieku (tiesisko valdītāju), ka uz tam piederošo nekustamo īpašumu ir noteikts servitūts un tiks uzsākti Rail Baltica projekta īstenošanai nepieciešamie priekšizpētes darbi, publicējot paziņojumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", kā arī nosūtot rakstveida paziņojumu ne vēlāk kā 30 dienas pirms priekšizpētes darbu uzsākšanas.

(2) Par labu valstij Satiksmes ministrijas personā uz šā likuma pamata tiek nodibināts servitūts uz citām personām piederošo nekustamo īpašumu, ja tas atrodas Rail Baltica projekta īstenošanas teritorijā un nepieciešams būvdarbiem nepieciešamo sagatavošanās darbu un būvdarbu veikšanai. Servitūts tiek nodibināts līdz brīdim, kad citas personas īpašums tiek atsavināts atbilstoši Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likuma prasībām un valsts īpašuma tiesību uz to nostiprināšanai zemesgrāmatā. Satiksmes ministrija vai tās pilnvarotā persona informē nekustamā īpašuma īpašnieku (tiesisko valdītāju), ka uz tam piederošo nekustamo īpašumu ir noteikts servitūts un tiks uzsākti Rail Baltica projekta īstenošanai nepieciešamie darbi, publicējot paziņojumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", kā arī nosūtot rakstveida paziņojumu ne vēlāk kā 30 dienas pirms Rail Baltica projekta īstenošanas darbu uzsākšanas.

18. pants. Rīcība ar servitūtu aprobežotajā teritorijā un zaudējumu atlīdzināšana

(1) Satiksmes ministrijai vai tās pilnvarotai personai ir tiesības bez saskaņošanas ar zemes īpašnieku (tiesisko valdītāju) veikt priekšizpētes darbus. Par priekšizpētes darbu veidu, laiku, izmeklējamo teritoriju un kontaktinformāciju nekustamā īpašuma īpašnieks (tiesiskais valdītājs) tiek informēts 10. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā.

(2) Pēc priekšizpētes darbiem Satiksmes ministrijas pilnvarotā persona nodrošina nekustamā īpašuma sakārtošanu, atjaunojot attiecīgo zemes gabalu tā iepriekšējā stāvoklī. Nekustamā īpašuma īpašniekam (tiesiskajam valdītājam) atlīdzina priekšizpētes darbu laikā nodarītos zaudējumus, ja tādi radušies, Civillikumā noteiktajā kārtībā.

(3) Būvdarbiem nepieciešamie sagatavošanās darbi šā likuma izpratnē ietver zemes ierīcības projekta izstrādi, zemes kadastrālo uzmērīšanu, atmežojamās meža zemes izvietojuma plāna sagatavošanu, atļauju saņemšanu koku ciršanai, koku un krūmu ciršanu, atmežošanu, augsnes virskārtas noņemšanu, pagaidu ēku un inženierbūvju ierīkošanu, arheoloģiskās un inženiertehniskās izpētes, tehniskajos vai īpašajos noteikumos paredzētās izpētes, meliorācijas sistēmu būvniecību un uzturēšanu, kā arī pirmās grupas inženierbūvju demontāžu, aizsardzību un pārbūvi gadījumos, kad ir saņemts saskaņojums no attiecīgās inženierbūves īpašnieka vai turētāja, un citus zemes gabala sagatavošanas darbus.

(4) Satiksmes ministrijai ir tiesības uzsākt būvdarbiem nepieciešamos sagatavošanās darbus un būvdarbus Rail Baltica projekta risinājumu skartajā nekustamajā īpašumā pēc tam, kad Satiksmes ministrija ir paziņojusi par servitūta nodibināšanu šā likuma 17. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā. Papildus jau noteiktajam būvdarbiem nepieciešamos sagatavošanās darbus atļauts uzsākt, ņemot vērā izstrādātu būvprojektu minimālā sastāvā un būvdarbu veicēja izstrādātu un būvdarbu ierosinātāja apstiprinātu darbu veikšanas projektu. Dokumentācija, kas vajadzīga būvdarbiem nepieciešamo sagatavošanas darbu uzsākšanas atzinuma saņemšanai un būvdarbu sagatavošanas darbu kontrolei, tiek sagatavota un uzturēta digitāli un elektroniski apstiprināta, to neiesniedzot Būvniecības informācijas sistēmā.

(5) Tās būves, kuras šajā pantā noteiktajā kārtībā ir uzbūvētas, pirms pabeigta nekustamā īpašuma atsavināšanas process, tiek ierakstītas zemesgrāmatā vienlaikus ar valsts īpašuma tiesību nostiprināšanu uz atsavināto nekustamo īpašumu.

(6) No šā panta ceturtajā daļā minēto darbu uzsākšanas līdz to pabeigšanai un nekustamā īpašuma īpašnieka (tiesiskā valdītāja) valdījuma atjaunošanai, un/vai valsts Satiksmes ministrijas personā īpašuma tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā (ja nekustamais īpašums vai tā daļa atsavināma sabiedrības vajadzībām) nekustamā īpašuma īpašniekam (tiesiskajam valdītājam) Satiksmes ministrija maksā atlīdzību 6 % apmērā no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības. Atlīdzību ieskaita nekustamā īpašuma īpašnieka maksājumu kontā par katru ceturksni, ja ar nekustamā īpašuma īpašnieku nav noslēgta citāda vienošanās.

(7) Jebkuri darbi atsavināmā nekustamajā īpašumā tiek plānoti un veikti tādā veidā, lai neradītu šķēršļus nekustamā īpašuma tirgus vērtības noteikšanai un zaudējumus, kas atlīdzināmi nekustamā īpašuma īpašniekam atbilstoši Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likuma prasībām. Citas personas īpašuma atsavināšana ir pabeidzama ne vēlāk kā līdz būves nodošanai ekspluatācijā.

(8) Zaudējumi, kas atsavināmā nekustamā īpašuma īpašniekam (tiesiskajam valdītājam) nodarīti saistībā ar Rail Baltica projekta īstenošanas darbiem, tiek noteikti un atlīdzināti Civillikumā noteiktajā kārtībā.

(9) Satiksmes ministrijai vai tās pilnvarotajai personai ir tiesības Rail Baltica projekta īstenošanai nepieciešamās būves projektēt un būvēt uz vairākiem neapvienotiem zemes gabaliem. Ja normatīvie akti paredz nepieciešamību zemes gabalus zem attiecīgās būves apvienot, Satiksmes ministrijai vai tās pilnvarotajai personai ir pienākums šādus zemes gabalus apvienot līdz būvdarbu pabeigšanai.

(10) Satiksmes ministrijai vai tās pilnvarotajai personai ir tiesības veikt šā panta pirmajā un ceturtajā daļā minētos darbus šajā likumā noteiktajā kārtībā. Aizliegts likt šķēršļus Rail Baltica projekta īstenošanai vai jebkādā veidā traucēt attiecīgo darbu veicējus. Strīds par servitūta noteikšanu neietekmē Rail Baltica projekta īstenošanas darbu uzsākšanu.

19. pants. Inženierkomunikāciju un meliorācijas objektu izbūve

Rail Baltica projekta ietvaros paredzēto inženierkomunikāciju (tostarp cauruļvadu, gaisvadu līniju un pazemes kabeļu) un meliorācijas objektu izbūve trešajām personām piederošā zemē un tiem nepieciešamo aizsargjoslu apgrūtinājumu noteikšana veicama tādā kārtībā, kāda noteikta likumā, kas regulē attiecīgās infrastruktūras izbūvi un tās aizsargjoslu noteikšanu, paredzot arī atlīdzības izmaksu, ja minētajā likumā tāda ir paredzēta, un tiesības uz zaudējumu atlīdzību Civillikumā noteiktajā kārtībā, taču projekta risinājumu izbūves un aizsargjoslu noteikšanas saskaņošana ar zemes īpašnieku (vai tiesisko valdītāju) jebkurā gadījumā ir aizstājama ar zemes īpašnieka (vai tiesiskā valdītāja) informēšanu gan projektēšanas laikā, paziņojot, ka tiek projektēta inženierbūve (inženierkomunikācijas, meliorācijas sistēmas u.c.), gan pēc nodošanas ekspluatācijā, paziņojot par apgrūtinājumu nostiprināšanu zemesgrāmatā.

20. pants. Projektēšanas nosacījumu izpilde

(1) Lai saņemtu atzīmi par visu būvatļaujā ietvertu projektēšanas nosacījumu izpildi, būvniecības ierosinātājs Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā iesniedz:

- 1) būvprojektu, kas ir saskaņots ar būvniecības ierosinātāju;
- 2) tās vietējās pašvaldības būvvaldes tehniskos noteikumus par projektēšanu un būvniecību, kuras administratīvajā teritorijā paredzēta būvniecība, vai izziņu, ka pašvaldībai nav iebildumu par attiecīgās dzelzceļa infrastruktūras būvniecību, izņemot gadījumu, ja dzelzceļa infrastruktūras objekts tiek atjaunots;

- 3) saistīto dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju tehniskos noteikumus par pieslēgšanos dzelzceļa infrastruktūrai (nav nepieciešami, ja dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un būvniecības ierosinātājs ir viena persona);
 - 4) prasības par institūciju un inženiertīklu īpašnieku saskaņojumiem attiecībā uz pieslēgumu (atslēgumu) un to šķērsojumu tehniskajiem noteikumiem;
 - 5) noslēgtu līgumu par verificēšanas veikšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par Eiropas dzelzceļa sistēmu savstarpēju izmantojamību;
 - 6) noslēgtu līgumu par būvprojekta ekspertīzes veikšanu un pozitīvu būvprojekta ekspertīzes veicēja ziņojumu par būvprojektā ietvertu būvkonstrukciju slodžu un konstrukciju aprēķinu atbilstību normatīvo aktu prasībām. Būvprojekta ekspertīzes veicēja ziņojums var tikt papildināts ar norādījumiem par būvprojekta turpmākajā detalizācijas procesā veicamajiem papildinājumiem un precizējumiem.
- (2) Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija izdara atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, ja ir iesniegti šā panta pirmajā daļā minētie dokumenti.
- (3) Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi izsniedz elektroniskā veidā ar drošu elektronisko parakstu ārpus Būvniecības informācijas sistēmas.
- (4) Būvprojekta detalizācija tādā līmenī, kas ietver visus būvdarbu veikšanai nepieciešamos konstruktīvos risinājumus un mezglus, lai nodrošinātu būves atbilstību Būvniecības likumā noteiktām būtiskām prasībām, ir izstrādājama līdz atzīmes saņemšanai būvatļaujā par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi.

21. pants. Būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpilde

Lai saņemtu atzīmi būvatļaujā par visu tajā ietvertu būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi visam dzelzceļa infrastruktūras objektam vai atsevišķai tā kārtai, būvniecības ierosinātājs Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā iesniedz nepieciešamo informāciju un šādus dokumentus:

- 1) ar būvniecības ierosinātāju saskaņotu būvprojektu, kas ir saskaņots atbilstoši šā likuma 20. panta pirmās daļas 2.-4.punktos minētajiem tehniskajiem noteikumiem, un ir izsniegta atzīme par būvatļaujā noteikto projektēšanas nosacījumu izpildi
- 2) būvprojekta verificēšanas dokumentus atbilstoši normatīvajiem aktiem par Eiropas dzelzceļa sistēmu savstarpēju izmantojamību;
- 3) būvprojekta ekspertīzes atzinumu, ja ir veikta būvprojekta ekspertīze;
- 4) zemes gabala īpašuma, valdījuma vai lietojuma tiesības un apbūves tiesības apliecinātos dokumentus, ja šādas tiesības ir mainījušās no būvatļaujas izsniegšanas brīža un attiecīgā informācija nav pieejama valsts informācijas sistēmās;
- 5) informāciju par atbildīgo būvdarbu vadītāju un būvuzraugu (vārds, uzvārds, sertifikāta numurs un darbības joma, būvdarbu veicēja nosaukums un būvkomersanta reģistrācijas numurs, būvdarbu līguma, būvuzraudzības un autoruzraudzības līguma datums un numurs, līguma darbības termiņš un līguma summa);
- 6) būvuzraudzības plānu (ja tiek veikta būvuzraudzība);
- 7) apdrošinātāja izsniegtas būvdarbu veicēja civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas un atbildīgo būvspeciālistu profesionālās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas polises (kopijas);
- 8) dokumentus par darba aizsardzības koordinators norīkošanu, ja to paredz darba aizsardzības normatīvie akti;
- 9) dokumentus par būvdarbu uzraudzības nodrošināšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par Eiropas dzelzceļa sistēmu savstarpēju izmantojamību.

22. pants. Vides procedūru veikšana

Likumā paredzētās vides procedūras (sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums un ietekmes uz vidi izvērtējums) ir tiesības veikt vienlaikus ar projektēšanas darbiem, bet ne vēlāk kā līdz atzīmes par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes saņemšanai, jau ierosinātā būvniecības procesa ietvaros.

23. pants. Zemes kadastrālā uzmērīšana

Zemes vienībām, kurās nepieciešams veikt zemes ierīcības darbus, lai nodalītu Rail Baltica projektam nepieciešamās atsavināmās daļas, var veikt zemes vienības vienkāršoto uzmērīšanu neatkarīgi no sadalāmās zemes vienības platības un jaunizveidojamo zemes vienību platībām. Veicot zemes vienības vienkāršoto uzmērīšanu, robežu izvērtē un kadastrālo uzmērīšanu veic tām jaunizveidojamām zemes vienībām, kuras ir nepieciešamas Rail Baltica projekta īstenošanai. Jaunizveidojamām zemes vienībām, kuras nav nepieciešamas Rail Baltica projekta īstenošanai, robežu izvērtē un atjauno robežposmiem, kuros tiks noteikti jauni robežpunkti. Kadastrālo uzmērīšanu veic tikai sadalošajām projektētām robežām, pārējās robežas pārzīmē. Situāciju un apgrūtinājumus, ja tos neaktualizē, pārzīmē.

24. pants. Aizsargjoslu un tauvas joslu nodibināšana

Par aizsargjoslām un tauvas joslām, kas nodibināmas Rail Baltica infrastruktūras kā nacionālo interešu objekta ietvaros izbūvējamiem autoceļiem, inženierkomunikācijām un hidrotehniskām būvēm, apgrūtinātā nekustamā īpašuma īpašnieks informējams, ne vēlāk kā līdz attiecīgā objekta nodošanai ekspluatācijā ievietojot grafisko (ģeotelpisko) informāciju Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmā, kā arī ievietojot tekstuālo informāciju Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā. Šī panta nosacījumi nav attiecināmi uz informēšanu par tādiem apgrūtinājumiem, kas tiek nodibināti šā likuma 19. pantā paredzētajā kārtībā.

25. pants. Zemes atmežošana

(1) Koku un krūmu ciršanas tiesības Rail Baltica projekta infrastruktūras izbūvei nepieciešamajā teritorijā ietilpstošā meža zemē un ārpus meža ir akciju sabiedrībai "Latvijas valsts meži" un Rail Baltica projekta infrastruktūras būvdarbu ģenerāluzņēmējam. Ciršanas tiesības var pārpilnvarot.

(2) Valsts meža dienests pēc Satiksmes ministrijas pieprasījuma izsniedz Meža valsts reģistrā reģistrēto informāciju un dokumentus par privātpersonām piederošajiem nekustamajiem īpašumiem, attiecībā uz kuriem Satiksmes ministrija uzsākusi atsavināšanas procesu. Satiksmes ministrijai ir tiesības par saviem līdzekļiem organizēt meža inventarizāciju nekustamajos īpašumos, attiecībā uz kuriem uzsākts atsavināšanas process, un īpašnieka vārdā iesniegt datus Valsts meža dienestam, ja īpašnieks nepiekrīt iepriekš minēto darbību veikšanai.

(3) Satiksmes ministrijai ir tiesības saņemt apliecinājumus koku ciršanai, kas nepieciešama Rail Baltica projekta infrastruktūras izbūvei, pēc tam, kad Satiksmes ministrija pieņēmusi Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likuma 9. panta pirmajā daļā minēto lēmumu par atlīdzības apmēru. Satiksmes ministrijas Valsts meža dienesta izsniegto apliecinājumu koku ciršanai privātpersonām piederošajos nekustamajos īpašumos apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur šo apliecinājumu darbību.

(4) Satiksmes ministrija sagatavo un iesniedz akciju sabiedrībai "Latvijas valsts meži" darba uzdevumu koku un krūmu ciršanai Rail Baltica projekta infrastruktūras izbūvei nepieciešamajā teritorijā. Akciju sabiedrībai "Latvijas valsts meži" darbus uzsāk, kad dabā marķētas (redzamas) koku un krūmu ciršanas robežas. Ja ar nekustamā īpašuma īpašnieku atsavināšanas procesa ietvaros ir panākta vienošanās, ka nekustamā īpašuma īpašnieks patur koksnes produktus savā īpašumā, tad Darba uzdevumā norāda minēto īpašnieka vēlni koksnes

produktus saglabāt savā īpašumā un vietu, kur šie koksnes produkti novietojami, nepārsniedzot 1km attālumu no cirsmas.

(5) Uz šajā likumā minētajiem Rail Baltica projekta infrastruktūras izbūves darbiem neattiecas Meža likumā noteiktā kompensācija atmežošanas izraisīto negatīvo seku novēršanai un kompensācijas aprēķina process nav jāveic. Satiksmes ministrija iesniedz Valsts mežu dienestam nepieciešamo informāciju meža zemes izslēgšanai no valsts meža zemju reģistra.

(6) Rail Baltica projekta infrastruktūras izbūves darbiem zaudējumu atlīdzība par koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā netiek noteikta un kompensācijas aprēķina process nav jāveic. Satiksmes ministrija iesniedz pašvaldībā nepieciešamo informāciju koku ciršanas darbu veikšanai.

(7) Izgatavojot atmežojamās meža zemes izvietojuma plānu, atmežojamās meža zemes izvietojuma plāns sagatavojams saskaņā ar projektētajiem risinājumiem, Būvprojekta izstrādei nepiesaista mērnieku atmežojamās zemes robežas uzmērīšanai, robežas noteikšanu apvidū un atzīmēšanu ar pagaidu robežzīmēm veic pirms ciršanas darbu uzsākšanas.

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 12. pantā paredzētais maksimālais būvdarbu termiņš attiecas arī uz tām *Rail Baltica* projekta ietvaros būvējamo būvju būvatļaujām, kas izdotas divu gadu laikā pirms šā likuma spēkā stāšanās.

2. Šā likuma 13. pantā paredzētais topogrāfiskā plāna derīguma termiņš attiecas arī uz tiem *Rail Baltica* projektam sagatavotajiem topogrāfiskajiem plāniem, kas reģistrēti vietējās pašvaldības datubāzē divu gadu laikā pirms šā likuma spēkā stāšanās.

3. Šā likuma 17., 18. un 19.pants attiecas arī uz tām būvatļaujām, kas izdotas pirms šā likuma spēkā stāšanās.

Satiksmes ministrs

(paraksts*)

V. Uzvārds

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu